

Karawanken Bote

Uradni organ Kärntner Volksbunda in poročevalni list načelnika civilne uprave

Izhaja vsako soboto. / Uprava Krainburg, poštni predal 37. / Uredništvo na Bledu. / Naročnina (se plača naprej) mesečno z dostavo na dom RM —,50. / Cena velja skupno za obe številki. / Odjavo naročnine tega tednika sprejme samo uprava do 25. tekočega meseca za prihodnji mesec. / Oglasi RM —,12 za milimeter stolpec (glej cenik).

Št. 8

Krainburg, 23. avgusta 1941

1. leto

Uničujoča bitka na vzhodu se nadaljuje

Ponovni težki sovjetski porazi v Ukrajini

Nikolajev padel, napad na Odeso pripravljen - Strašen sovjetski poraz pri Gomelu
Zopet 100.000 ujetnikov

Berlin, 22. avgusta. Beg boljševikov v južni Ukrajini se na mnogih krajih, vsled težkih napadov nemške zračne oborožene sile, razvija v katastrofalen poraz za sovražnika. Stisnjene sovj. čete so pretrpele vsled nemških bombardiranj in obstreljevanja s krovnim orožjem izredno visoke izgube. Napadi so bili tako hudi, da so uničeni kar celi oddelki. Nemško vrhovno poveljstvo poroča o vedno novih zmagah, kar povesod, razen tam kjer vlada komunizem in plutokracija z veseljem sprejemajo.

Iz Führerjevega glavnega stana v avgustu.

Dne 14. avgusta je vrhovno poveljstvo objavilo poročilo, da so nemški brzi oddelki prodrali v področje ob južnem teku Dnjepra in zavzeli rudarski revir Krivojrog. V tem revirju nakopljejo letno nad 19 milijonov ton najboljšje železne rude. Sovjetska zveza je s temi rudniki izgubila nad 61 odstotkov svoje celotne produkcije železne rude in utrpela gospodarski udarec dalekosežnega pomena.

Dne 15. avgusta so se ljute borbe z umikajočimi in deloma obkoljenimi sovjetskimi oddelki na južnem odseku uspešno nadaljevale. Na vsej vzhodni fronti potekajo vojne operacije načrto in uspešno.

Dne 17. avgusta je poročalo vrhovno poveljstvo, da so nemške čete v Južni Ukrajini s sodelovanjem madžarskih oddelkov zavzele sovjetsko vlemesto Nikolajev. Porazeni sovražnik se pod pritiskom umika.

STALIN NI VEČ NA KREMLJU

Helsinki, 22. avgusta. Kakor poroča sovjetska poročevalna služba, so našli v Stahanovotempu podzemeljsko varstveno klet; imenuje se »Stalinova palača«. V tej kleti se bo vršila konferenca treh sil. Palača je varna pred bombami in plini in se imenuje kot najvarnejši prostor sveta. Stalin si je palačo že osvojil, ker so Kremelj nemške bombe hudo razdejale.

Brezglavnost — simbol boljševiškega propada. Povesod srečavamo take razbite predhodnike propada.

skom nemornega zasledovanja vzhodno od Buga bliža vedno bolj razsulu. Vojnega plena je vedno več in število ujetnikov stalno narašča.

V boju proti Veliki Britaniji je bil usmerjen učinkovit dnevni napad letalskih sil proti vojaškim napravam na Severnem Škotskem. Ob obalah Kanala je bilo v zračni borbi sestreljenih 15 angleških letal.

Dne 18. avgusta je poročalo vrhovno poveljstvo o zasledovanju potolčenega sovražnika v Južni Ukrajini; nekateri sovjetski oddelki so se spustili v divji beg. Ponočni napad letalskih sil je bil z dobrim učinkom usmerjen proti vojaškim napravam v Moskvi in proti važnim železniškim progam. Angleško oskrbovalno pristanišče Hull je bilo po našem letalstvu zopet enkrat težko prizadeto. Oddelki nemške letalske sile so napadli dne 18. avgusta sovjetsko pristanišče Odeso z dobrim uspehom. Številne transportne in vojne ladje so bile tako težko zadete, da ne morejo več odplati. Tako pripravljajo nemško letalstvo nov, sovjetski Dünkirchen.

Zgledno vojno tovarištvo

Vse ozemlje vzhodno od Dnjepra v naših rokah

— Sovjetske vojne ladje zaplenili

Iz Führerjevega glavnega stana, 19. avgusta. Vrhovno poveljstvo poroča:

Kakor je bilo že objavljeno v izrednem poročilu so zasledovalne borbe v Južni Ukrajini spravile vse ozemlje zahodno od Dnjepra v naše roke; pri teh borbah so v zglednem sobojevništvu in sodelovanju nemški, romunski, madžarski in italijanski oddelki izvršili odlična bojna in pohodna dejanja. Proti mestu Odesi in posameznim majhnim mostičem ob spodnjem toku Dnjepra, kjer se nahajajo še sovjetske sile, je napad že pripravljen. V teku teh bojev je sovražnik utrpel težke, krvave izgube. Preko številnih objavljenih o bitki pri Umanu je padlo v naše roke 60.000 ujetnikov in bilo zajetih 84 oklepnih voz, 530 topov, razen obsežnega drugega vojnega materiala.

Velika zmaga pri Gomelu

Ogromni plen nemške armade

20. avgusta je objavilo vrhovno vodstvo nemške oborožene sile: V prostoru okoli in severno od Gomel-a se je vršila bitka, ki se je končala s hudim sovjetskim porazom. Deli 17 strelskih divizij, 1 motorizirane, 2 oklepne in 5 konjeniških divizij, tako kakor 2 zračnih brigad, so bili potolčeni, uničeni ali pa ujeti.

Zasegli smo 78.000 ujetnikov, 144 bojnih voz, 700 topov in dva oklepna vozova.

Vrhovno poročilo nemške oborožene sile nadalje objavlja, da se v Ukrajini z uspehom nadaljujejo boji proti četam, ki se držijo ob nekaterih mostovih na Dajepnu. Pri tem so uničile hitre čete v

Vrhovni poveljnik 6. sovjetske armade, ki je bil v prostoru okoli Umana ujet.

Nemške naselbine na Gorenjskem

Odkar je Nemčija zasedla gorenjsko pokrajino, slišijo in berejo tukajšnji prebivalci čestokrat, da njih slovanstvo ni tako pristno, kakor so jim od znane strani vedno dopovedovali, da se namreč pretaka po njih žilah več nemške nego slovanške krvi. Spočetka so ljudje osupnili, nekateri so se čutili razaljene in so bili celo ogorčeni. »Kaj,« je ta ali oni zrohnel, »mi da bi bili Nemci, ko še nemško ne znamo! To je izmišljotina Nemcev, propagandno geslo, da bi nas premamili!« — Počasi, prijatelj! To ni nikaka izmišljotina in tudi ne propagandno geslo, temveč gol resnica, za katero je dovolj dokazov.

Resnejši in razsodnejši izmed zdovnih Slovencev so se že prepričali o resničnosti naše trditve. Namesto da bi se zgražali, so namreč začeli razmišlati in so prebrskali zaprašene listine, prelistali stare rodbinske zapiske ter kakor koli poizvedovali po svojih prednikih. In prišli so do presenetljivih ugotovitev; izkazalo se je namreč, da imajo mnoge družine tako po očetu kakor po materi nemške prednike v nepretrgani vrsti ali pa da so vsaj po eni strani nemškega pokolenja.

Ni čuda, da se nahajajo zdaj ti ljudje v stanju mučne duševne razdvojenosti: vzgojeni v slovenski miselnosti, se ne morejo kar čez noč preleviti iz Slovencev v Nemce. Da jim olajšamo prehod in preusmeritev, podajamo v naslednjem kratkem pregledu o poteku naseljevanja Nemcev na tem ozemlju; vsakdo se bo lahko iz teh podatkov prepričal, da trditev o nemškem pokolenju Gorenjcev ni prazno govoričenje, temveč stvarno dejstvo, ki ga tudi slovenski znanstveniki ne taje.

Najstarejše germanske naselbine na Gorenjskem so izpričane že za

V vojni luki Nikolajev so padle v naše roke naslednje bojne ladje, ležeče v ogredju:

Bojna ladja s 35.000 tonami, križarka s 10.000 tonami, štiri rušilci in dve podmornici. En topovski čoln smo potopili, drugega težko poškodovali in z lokomotivami naloženi plavalni dok zaplenili.

Pri napadu na pristanišče v Odesi so zračne sile s težkimi bombami zadele devet velikih transportnih ladij, da so postale nerabne, ter tri vojne ladje, med njimi težko križarko poškodovale.

Tudi v bojih pri Kijevu in Korostenu so bile sovjetski vojski prizadejane težke izgube. Od 8. avgusta je bilo tu ujetih 12.750 sovjetskih vojakov, zajetih 142 oklepnih vozov, 123 topov, oklepni vlak in številni kosi drugega vojnega plena.

boju s sovražimi močmi 65 bojnih voz in zajele mnogo sovražnikov. Angleško letalstvo je zopet dobilo hud udarec, ko je poskušalo leteti nad Kanalsko obalo. Lovci in protiletalsko topništvo so sestrelili 29, minolovski čolni pa 1 letalo.

KOMUNISTIČNA TOLPA V SOFIJI ZAJETA.

Sofija, 22. avgusta: V Sofiji so aretirali tolpo komunističnih hujskačev, katerim je stal na čelu terorist Anton Prudkin, ki je bil že večkrat kaznovan zaradi špionaže in izvrševanja atentatov.

Sleparija iz leta 1918 v novi izdaji

Grozovita blamaža za Churchila in Roosevelta

drugo polovico 6. stoletja pri Krainburgu, ker so pri izlivu Kokre v Savo odkrili 213 langobardskih in gotskih grobov. Na tem mestu je za časa preseljevanja narodov stala močna langobardska vojaška postojanka, kar dokazuje, da je spadala Gorenjska k naselbinskemu območju Langobardov.

Okoli leta 590. so se priselili Slovani; bilo jih je komaj nekaj tisoč. Že proti koncu 8. stoletja je prišlo ozemlje pod frankovsko oblast. Leta 828. je bila ustanovljena Kranjska mejna grofija, ki so jo pa že v začetku 10. stoletja razdejali prodirajoči Ogri. Po nemški zmagi nad Ogri na Lechfeldu (955) je bila v drugo vzpostavljena Kranjska marka ali Krajina, ki je spčetka obsegala samo Gorenjsko; šele okoli leta 1050. so jo združili z Dolenjsko marko (Windische Mark). Na čelu marke so stale nemške plemiške rodbine, najprej Sempt-Ebersberger, potem Weimar-Orlamünde. Poznejši gospodarji so bili Andechs-Meran, Babenberžani, Spanheimi; l. 1282. je prišla Kranjska mejna grofija pod oblast Habsburžanov. Svoj sedež so imeli mejni grofje v Krainburgu.

Z ustanovitvijo nemške oblasti se je pričelo nemško naseljevanje. Nemške plemiške rodbine, škofije in samostani so si pridobili bogata posestva; deloma so jih jim podarili vladarji, deloma so jih kupili ali podedovali. Tako so imeli v 13. stoletju posestva na Gorenjskem: Andechs-Meranci med Kamniškimi planinami in Savo z gradom in mestom Stein kot središčem; Spanheimi mesto Krainburg, grad in mesto Ljubljana in gradove Hertenberg, Gartschach, Osterberg, Apfaltrn in Werneck zahodno in vzhodno od Ljubljane; Ortenburžani so imeli posestva od Kokre do gore Trainberch ob Podkoreškem sedlu (Wurzenpass), gradova Wallenberg (Radmannsdorf) in Stein (Vigaun); brižinski (Freising) škofje so posedovali od leta 973. Poljansko in Selško dolino s poznejšim mestom Laak, briškenski škofje od leta 1004. Bohinj (Wochen) in Veldes, samostan Viktring, posestva pri Predvoru (Höflein) ob Kokrski cesti in ob Trojanskem prelazu.

Tako posvetna kakor tudi duhovna gospoda je poklicala v deželo nemške kmete, rokodelce, rudarje in pozneje tudi meščane, kajti ozemlje je bilo še neobdelano ali samo pičlo naseljeno. Še iz leta 1362. nam pričajo listine, da so nastale naselbine po ortenburških gozdovih, ki so bili do takrat še neobdelani in neobjudeni. Iste listine omenjajo cerkvi v Lengenfeldu (Dovje) in v »Chrainau« (Kronau), ki so jo zgradili nemški kolonisti grofov Ortenburžanov. Ortenburžni so naselili tudi nemške rudarje, ki so krčili gozdove in kopalni železno rudo; leta 1381. so dobili fužinarji »in der Alben« (Planina nad Jesenicami) posebne privilegije in lastno sodstvo.

Freisingški škofje so naselili na svojih gorenjskih posestvih bavarske, koroške in tirolske kmete. Ti naseljenci so držali do najnovejšega časa. Urbar iz leta 1160. našteje 157 slovenskih in 108 nemških kmetij. Valvazor (okoli 1689) piše v svoji znameniti knjigi »Die Ehre des Herzogtums Krain« (Slava vojvodine Kranjske), da so govorili na Gorenjskem trije jeziki: kranjski, nemški in neko mešanico iz obeh, to zadnje zlasti v bitenjski okolici (Feichting). V občini Sorici je bilo še pred dobrimi 50. leti staro nemško narečje občevalni jezik. Svojo narodnost so izgubili Soričani šele, ko so jim vzeli nemškega učitelja in nemškega duhovnika. Do najnovejše dobe je še obstajala stara navađa, da so Soričani vsako leto poslali cerkvi v Innichen sveče in denar za maše. V vasi Danje so ohranili prebivalci še do današnjega dne nemški govor s slovenskimi oblikami.

Škofija Brixen je poslala nemške koloniste v Bohinj, kjer se nahaja vas Deutschgereuth (Nemški rovt); iz tu zelo razširjenega imena Koro-

naša bojevanje in naša politika se močno razločujeta od plutokratskega; sedaj se je to izkazalo tako očitno, kot dosedaj še nikoli. Od prvega dne naše vojne, h kateri so nas prisilili, govori pri nas orožje, Angleži pa skušajo doseči z besedami uspehe, ki se jim na bojišču niso posrečili. Medtem, ko smo premagali v bliskoviti vojni nasprotnika za nasprotnikom so našli oni »zmagovite umike« in medtem, ko nemška vojna sila udarja po Ukrajini, da se Stalin in londonski prijatelji kar tresejo, uprizarjata Churchill in Roosevelt skupno groteskno sleparstvo, ki ga zgodovina še ne pozna.

Vrhovno poveljstvo nemške obo-rožene sile javlja, da so nemške čete obkolile Odeso in Nikolajev, medtem, ko Mr. Attle proklamira v radiju po naročilu Churchilla večdnevno svidenje plutokratskih vojnih režiserjev. Z velikansko propagando se je naznanilo dejstvo in narodi nategnejo ušesa.

Izjava, obstoječa iz 5 § kot »naravna načela« političnih smernic obeh držav na katere naj bi ves svet upal, da mu prineseta boljše in srečnejšo bodočnost.

In odmev: »Ves svet kliče«

»Wilson! Sleparija iz leta 1918 v novi izdaji! Tako se lovi kaline, v take zanke se ne polovi zamorce iz avstralskega grmovja, še manj pa evropske narodnjake. Malokdaj sta se dva državnik tako grozno blamirala in potrdila neplodnost svojega duha. Naslednjega dne po velikem porazu v Atlantiku se je oglašil celo po Angleškem in po Zedinjenih državah še večji »maček«. »Angleži so razočarani vsled proglasa« priznava v petek brez ovinkov New-York po radiu. V Londonu so pričakovali, da se napove vojna. Preveč so že slišali izjav, vendar se pa ne zmaga s konferencami; pravijo Angleži.

Nekateri ameriški politiki so obdržali svoj prvotni jezik narodne preteklosti, imajo pa na razpolago nekaj jedrnatih besed glede »velikanskih konferenc«.

New-Yorški predsednik »Amerikan First« odbora imenuje znamenito izjavo »puhlo besedičenje«. Republikanski poslanec Schäfer jo primerja s prejšnjimi starimi čenčami. Tako so obsodili po vsem svetu rezultat tega sestanka.

Oddajnik Boston pa meni, da ima sedaj Nemčija končno priložnost in se more opustiti »nasilnega Führerjevega gospodarstva« ter pričeti novo življenje. Mnenje je, da se bo ta novica pri nemškem narodu razširila.

153 letal izgubljenih v 8 dneh

Bilanca angleških letalskih napadalnih poskusov

Berlin, 22. avgusta. V angleški bilančni knjigi o takozvani »Non Stop Offensive« bi se mogli vpisati dnevi od 7. do 14. avgusta pač le z manjšimi izkami. V tem roku so izgubile angleške zračne sile samo že pri letih nad zasedeno ozemlje in Reichom 153 letal. Profite-

šec smemo sklepati, da so prišli naseljenci iz Koroške.

Tudi samostan Viktring je naselil na svojih posestvih Nemce. V urbarrju iz leta 1488. so navedene v gosposki »Höfpling« (Predvor) tale nemška imena: Am Rain, Neudorf, Matzendorf, Moisisberg, Gasterdorf ter sledeča rodbinska imena: Zundermann, Karl Schattl, Müller, Kern, Schmidt, Wabenwurd, Lager, Seidl, Stern.

Toda ne samo kmetje, ampak tudi meščani in tržani so bili v dobri meri nemški. Brezdvomno je torej, da je bilo nekdanj na Gorenjskem zelo mnogo Nemcev, v nekaterih delih so tvorili celo večino prebivalstva. Njih kri živi v današnjih Slovincih. Zadnji ostanki nemštva so bili poslovenjeni v drugi polovici prejšnjega stoletja. Nemščina je sicer izginila, toda že po zunanjih ple-

rika, ker tega največja pažnja cenzure ne bo mogla ovirati.

Govornik Bostonskega oddajnika se bo pač čudil, kako je bil njegov strah nepotreben, kajti mi sami smo z največjim veseljem glasniki njegovega osrečevalnega sporočila.

Angleži sami so seveda oprezni in ne dopustijo, da se opazi njihovo lastno razočaranje.

Ko se je blamaža Anglije razvedela, se je ista hitela obnašati tako,

V nadaljnjem zmagovitem pohodu

Mesta Novgorod, Kingisep in Narva zavzeta

21. avgusta je objavilo vrhovno poveljstvo obo-rožene sile: V južni Ukrajini so zavzeli oddelki obo-rožene SS pristaniško in industrijsko mesto Cherson ob izlivu Dnjepra.

Bitka v pokrajini in severno od Gome-la, je končala, kakor že objavljeno s težkim sovjetskim porazom. Krvave so-vražne izgube so zopet zelo težke. Stevilo

—

POZIGANJE IN UNIČEVANJE — ZADNJA POMOČ.

Uradno glasilo sovjetske vlade »Pravda« je objavila pred nekaj dnevi naslednji poziv:

»Vse je treba uničiti. Naši kmetje morajo požgati žito, seno, sadononike in vrtove. Vse mora biti uničeno: železnice, hiše, ceste — to so naše metode. Sovražnik ne sme dobiti niti ene strehe. Zažgite svoje hiše, nobena žrtev ne sme biti prevelika za pobijanje fašizma. Vse, kar boste uničili danes, vam bo jutri dvojno povrnjeno.«

Da so boljševoiki mojstri v uničevanju, je obče znano. Posledice tega ukaza pa bo občutilo edino-le prebivalstvo v prizadetih krajih.

—

talsko topništvo in nemška lovska letala so prizadejala Angležem povprečno dnevno izgubo 19 letal. V letalskih pristaniščih na tleh uničena in v severni Afriki sestreljena letala še niso všteta. Nemško letalstvo je ob istem času in v istem prostoru izgubilo samo 6 letal.

menskih znakov je lahko spoznati prebivalce kot potomce nemških naseljencev. K temu pa pridejo še imena kakor Fröhlich, Homann, Eberl, Thaler, Köbler, Pinter, Demscher, Sturm, Sporn, Trost, Schorn, Drachsler, Aschmann, Schlebinger, Schlamberger, Sicherl, Pugel, Groschel, Mandelj itd. itd. Tudi popačena imena so žive priče nemškega porekla njih nositeljev; da navedemo samo nekatera: Strekelj-Strekel, Švigelj - Schwigel, Fajfar - Pfeifer, Bajželj - Beischel, Dežman - Deschmann, Zibert - Siebert, Cvirn - Zwirn, Demšar - Demscher, Šustar (Šušteršič) - Schuster, Žnidar (Žnidaršič) - Schneider, Rihtar (Rihtaršič) - Richter, Punčuh - Buntschuh, Štempihar - Stempichler itd. itd.

To so neizpodbitna stvarna dejstva; nespametno bi bilo ako bi hoteli pred njimi zapirati oči.

kakor da je stvar nič ne briga, ampak samo USA. Še odločneje se brani Kanada tej nerednosti.

Angleži so pravilno zavohali, kako bo ta znameniti razglas sprejet v Evropi. V Londonu so rekli, da je velika razlika med Roosevelt - Churchillovim programom in 14 točkami Wilsona. Wilson je svoječasno predlagal načrt za izdelavo evropskega zemljevida, medtem ko Churchill in Roosevelt mejnih vprašanj sploh ne omenita. Mi lahko samo zagotovimo: Evropi in vsemu svetu zadostuje enkrat za vselej Wilson kot svetovni Mesija. Roosevelt tega v svoji preprostosti sploh ne spozna. Morda osreči s svojim novim početjem samo Ameriko in ako ga hočejo tam slaviti kot junaka — no »Bog mu daj srečo!« Nam pa se je zopet enkrat izkazal kot velik šarlatan.

ujetnikov se je zvišalo na 84.000, plen na topovih pa na 848.

Med Ilmenskim in Pejpuškim jezerom smo po večdnevem trdem boju prebili močno utrjeno in odločno branjeno so-vražno postojanko. Mesta Nowgorod, Kingisep in Narva so v naših rokah. Naše čete nadaljujejo svoj zmagoslavni pohod.

Zračni oddelki so zadali sovjetskim četam, ki so bežale po morju iz Odesa in Očakova, kakor tudi drugim sovražnim kolonom težke udarce. V Crnem morju so potopili 6.000 BRT transporter in poškodovali 3 nadalnje trgovske ladje. Nadalje je objavilo vrhovno poveljstvo sestrelitev 8 angleških letal nad kanalsko obalo.

Resno in pametno opozorilo

Veldes (Bled) 22. avgusta. Ljubljanski dnevnik »Jutro« z dne 14. t. m. je poročal o obsodbah in justifikacijah komunističnih zločincev na zasedenem ozemlju ter dodal poročilo te-le uvaževanja vredne besede:

O obsodbah in justifikacijah izdajajo nemška oblastva samo kratka, suho stvarna uradna poročila, ki pa govore za cele knjige; saj bodo ti usodni dogodki vsem, ki so jim priče, ostali v neizbrisnem spominu.

Preživljamo dobo, ko si osne sile z vso resnobo, pa tudi z vsem tveganjem, ki ga zahteva izpolnjevanje velikega poslanstva v zgodovini, prizadevajo, da na ruševinah polpretekle Evrope zgrade nov življenjski red. Od vsega početka smo imeli priliko spoznati, da se osne sile ne dajo motiti pri delu in da z brezobzirnostjo, ki je potrebna, če hočejo doseči zastavljeni cilj, odstranijo vse, kar jim prihaja na pot ali se jim celo drzne postavljati po robu. Zato bi morali vsi oni, k z drznimi upornimi akcijami stavlja svoja življenja na kocko, dobro premisliti, ali imajo taki poizkusi kaj smisla, preden se dajo zaplesti v mreže boljševiškim rovarjem. Razumljivo je, da se da k takim akcijam zavesti zlasti mladina, ki nima še dovolj razsodnosti, da bi mogla premeriti dalekosežnost in tveganost takšnih dejanj, obenem pa ima dovolj vročega temperamenta, da jo lahko zamamijo lepa gesla o svobodi, ki jo imajo komunistični agitatorji zmerom na jeziku. Dolžnost starejših, pametnejših ljudi bi bila, da z resno, trezno besedo opozore mladino na brezupnost takega početja in jo posvare pred kaznijo, ki za nikogar ne pozna prizanašanja.

Samo na ta način bo naš narod v miru in delu počakal boljših dni, ki jih osne sile pripravljajo Evropi in po Evropi vsemu svetu po dosegi zmage v tej strašni vojni.

O uvedbi poslovnega davka na zasedenem ozemlju

Višji vladni svetnik dr. Wirkau je imel v Veldes-u poučno predavanje o uvedbi poslovnega davka na zasedenem ozemlju. Od 1. julija veljajo glede tega davka nemški davčni zakoni. Za prvo polletje se vrši obdavčenje po starih predpisih. Od 1. 7. dalje mora vsak obrat svoje dohodke vpisovati v vezane knjige, katerih strani je treba označiti s številkami; dohodki se mesečno seštevajo, vsota je potem podlaga za odmerjanje dvo odstotnega poslovnega davka. Kot prehodna določba se dovoljuje olajšava v primeri s prejšnjim zakonom v slučaju, da je bil pri dobavnih pogodbah, sklenjenih od 1. maja 1941 do danes, poslovni davek višji od 2% in se je vračunal v ceno. V takih primerih se dobavitelju piše v dobro že vplačani davek, presegajoč dva odstotka, vrnjena razlika pa mora proti kupcu v korist.

Kmetje do 1. januarja 1942 ne plačujejo poslovnega davka, od tega časa dalje pa samo 1% od doseženega prometa. Ravno tako je za žitne, moštne in pekarske izdelke plačati smoo odstotni poslovni da-

vek. Prometi veletržev se obdavčijo z 0,05%, prometi veletržev v žitu in moki so davka prosti. Pri trgovinah na debelo in na drobno se obdavči ves promet z 2%, ako znaša promet na drobno več kot 75%, sicer pa promet na debelo posebej in promet na drobno posebej.

Pri gostinskih obratih služijo kot davčna podlaga kosmati dohodki v številki 10 odstotni pribitek za postrežbo. Postrežnim uslužbencem se izplača vseh 10 odstotkov, četudi plača gostilničar poslovni davek tudi za ta 10 odstotni znesek, kar pa je zelo malo. Zdraviliške pristojbine, ki se izročijo občini kot prehodni postavki, se ne vračunajo v davčno osnovo. Z oddajalci stanovanj z vsi oskrbo se postopa kakor z gostilničarji. Kdor daje v najem manj kakor štiri sobe in šest postelj ne plačuje poslovnega davka, čeprav dobe gostje zajtrk.

Poslovni davek v znesku pod 20 RM se sploh ne pobira. V vseh dvomljivih vprašanjih naj se vsakdo obrne zaupljivo do finančnega urada, ki daje rade volje potrebna pojasnila.

Iz naše domovine

POLETNI ČAS VELJA NADALJE

Poletni čas se je dosedaj tako dobro obnesel, da se obdrži v zimskem polletju 1941/42.

Neumarkt. Kärntner Volksbund. Ze štiri tedne sem je v društvenem Domu „na Skali“ (Felson) živahno vrvenje; ljudje prihajajo in odhajajo kakor čebele v čebelnjaku. Dan za dnem so prostovoljne delovne moči zaposlene s tem, da izpolnjujejo vprašalne pole. V kratkem bodo svoje delo zaključili.

Münkendorf bei Stein. Dunasko poljsko komandno obiskalo 100 otrok. Ze od srednjega veka je Mündendorfski samostan znan zastopnik nemštva; cerkveni knezi in kmetje so bili zastopniki nemštva. V zadnjih desetletjih so bile tu žalostne razmere, toda sedaj zopet zvenijo nemški glasovi v starih zidovih, kajti tam se je naselil nek policijski oddelek. Pred kratkim je prišlo v staro zidovje 100 otrok na obisk. Z osvežujočim petjem so prišli v samostanski vrt, kjer jih je policijski prijazen zdravila. Ogledali so si nemški vojaški živelj in bili brez izjeme navdušeni. Za zahvalo so izvedli otroci nekaj prostih vaj in pokazali nekaj stvari, ki so se jih naučili v šoli. Posebno pozornost je vzbujala izredna računsko nadarjenost. Višek pa je bil dosežen, ko so jim policisti razlagali uniforme in orožja. V malih gruclah so stali otroci okoli novih reči in marsikateri je prosil, da bi smel počiti nemško kapo na glavo. Otroci so sadiji vojaško kapo na glavo. Otroci so bili navdušeni, saj so čutili da jim novi čas prinaša mnogo velikega in lepega. Nikoli pa ne bodo pozabili ljubeznivosti, katero so jih sprejeli varnostni stražniki.

Mannsburg. Kärntner Volksbund je zboroval. Meseca julija se je vršilo pod predsedstvom krajnega voditelja g. Joh. Oražna zborovanje KVB. Velika dvorana Kärntner Volksbunda je bila popolnoma zasedena od ljudi, ki so se odzvali vabilu zaupnikov KVB. Zborovanje je otvoril krajevni voditelj Oražen. Podal je besedo okrajnemu voditelju g. Martinu Justu.

Okrajni voditelj nam je orisal delo v novi državi, kazal pot od človeka, nas opominjal, da naj zaupamo vsi drug drugemu v prizadevanju za dobrobit skupnosti.

Izvajanja so bila za one, ki ne obvladajo nemškega jezika, prevedena v slovenščino.

Iz zborovanja je nastala silna narodna manifestacija, kakršne še ta kraj ni doživel. Navzočih je bilo preko 1000 udeležencev, ki niso mogli vsi v dvorano, veliko jih je ostalo zunaj. Manifestacija je bila dostojanstven izraz zvestobe in zaupanja do Nemčije. Z državo himno in pozdravom vodji države je bilo nato zborovanje zaključeno.

St. Veit a. d. Save. Nezgoda. Petletna deklica Ana Siak je padla tako nesrečno, da si je zlomila levo nogo. Ponesrečenko so prepeljali v bolnišnico.

Radmannsdorf. Ureditev požarne bramb. Vsled nastalih novih razmer se morajo požarne bramb preurediti po sestavi nemških požarnih bramb. V to svrhu je sklical župan gasilce k zborovanju in jim prebral nova pravila ter jih seznanjal z nemško organizacijo. Požarna bramba je sestavljena iz štirih skupin (I, II, III, in sanitetna skupina), vsaka po 9 mož, sanitetna 5. Načeljuje ji brambni vodja (Feuerwehrführer). Kot tak je bil imenovan dosedanji načelnik J. Menzinger, gasilci ostanejo tudi dosedanji.

Požarna bramba v Radmannsdorfu je dobro opremljena, ima svoj gasilski dom, vse potrebno orodje in sanitetni avto.

Neumarkt. Nemški jezikovni tečaj. Tudi drugi del tega tečaja, ki traja zdaj že dva tedna, je splošno priljubljen in rodi lepe uspehe. Polno priznanje zaslužijo salzburški vzgojitelji, ki opravljajo med počitnicami važno kulturno delo.

Laak (Škofja Loka). Razno. Ni zgolj slučaj, da vladata pod nemško upravo mir in zadovoljnost v našem staroslavnem mestu, kateremu so vladali do leta 1803. škofje v Freisingu in ki je imelo z okolico vred nemško prebivalstvo. Ta mir ni morebiti pripisati pritaženemu strahu, marveč je sad prizadevanja staroavstrijskih vojakov in podčastnikov, ki so se borili v zadnji svetovni vojni drug ob drugem z nemškimi tovariši. Spoznali so nemškega vojaka in nemškega človeka sploh. Zdj se zopet spominjajo onih časov in pripovedujejo o zvestem tovarištvu nemških vojakov, o njihovi disciplini in hrabrosti in o vsem, kar so doznali v svojem občeivanju z Nemci. To kaj dobro vpliva na mladino, vzgojeno v nemštvu sovražnem duhu.

Ti naši osiveli junaki iz svetovne vojne, pod Jugoslavijo zapostavljeni in zasramovani, so prišli kar naenkrat zopet do zaslužene veljave. Imeli so jih za nezanesljive, ker so bili ponosni, na svoja avstriska nemška odlikovanja, ki so si jih pridobili v tesnem sobojevanju z nemškimi tovariši, večidel v bojih proti ruskim in srbskim „bratom“, kakor so jim hoteli natvezati. Zdj zopet lahko s ponosom in očitno kažejo ta odlikovanja. Z vnemo si prizadevajo, da bi postalo sožitje čim boljše in pristrčneje.

V tem streljenju jih podpirajo nemški vojniki in uradniki s svojim vseskozi pravilnim zadržanjem. Prijateljsko razmerje med domačini in vojaštvom ter uradništvom se razvija vedno lepše in se bo gotovo še poglobilo in utrdilo, kar bo omogočilo vsako motnjo od zunaj in od znotraj.

V Volksbundu pridno delajo. — Brezposelnosti pri nas ne poznamo več, nasprotno še primanjkuje delovnih moči, četudi so prišli na delo ljudje od drugod. Nemški učni tečaji so dobro obiskani in so uspehi zelo razveseljivi. Tudi mladina je zelo dojemljiva za nemško besedo in nemško pesem.

Krainburg. Smrt. Tu je umrl v starosti 76 let g. Jož. Majdič. Pokojnik je bil po vsem Gorenjskem znana in spoštovana osebnost; tudi izven ožje domovine je užival velik ugled. Zapustil je vdovo iz Sajovčeve rodbine, hčerko in sina inženirja. Pogreb je bil v četrtek, dne 14. t. m. — Pokojniku blag spomin.

Neumarkt. Nezgoda. 32 letni drvar Fr. Demschär, zaposlen pri gozdarskem uradu, je na poti proti domu tako nesrečno padel s kolesa, da si je zlomil roko. Podal se je sam v bolnišnico Galenfels kjer so mu nudili zdravniško pomoč. — V Tržiču in njega okolici so ceste ponekod precej nepregledne in deloma strme, zato je tako v lastnem kakor v interesu pešcev, da kolesarji previdno vozijo.

St. Martin in Tuchein. Kmetijski delavci so se odpeljali na Gornje Koroško. 30 delavcev za kmečko delo obojega spola je zapustilo prvič domovino, da pomagajo na Gornjem Koroškem kmetom pri žetvi.

Pöland ob Laak (Poljane nad Skofjo Loko). Tu je umrla gospa Marija Šubic, vdova po poštarju in podobarju. Zapuščala dve hčeri in tri sinove. Pokopali so jo na domačem pokopališču.

Neumarkt. (Tržič). Priljubljenost nemškega zvočnega filma. Ker obiskuje občinstvo nemške filmske predstave v vedno večjem številu, se bodo odslej predvajali filmi razen ob sobotah in nedeljah tudi ob ponedeljkih.

Mannsburg (Mengeš). Filmska predvajanja. Nedavno je bil zopet filmski voz pri nas. Dvorana v „Kärntner Volkshausu“ je bila pri obeh predstavah nabito polna. Zanimanje za zvočni film je pri nas izredno veliko, ker doslej nismo imeli filmskih predstav. Ljudje zlasti radi gledajo filme z bojišč.

Stein. Pevski nastop. Oni dan se je zbralo na gradu 350 učencev osnovne in glavne šole k skupnemu pevskemu nastopu. Kot zastopniki oblasti so bili navzoči višji vladni nadzornik (Regierungs-Oberinspektor) Schreck, SS Obersturmführer Cerne in okrajni vodja Just. Pod spretnim vodstvom tov. Anetsbergerja je zapela mladina veselo in ljubko razne zborne in narodne pesmi. Ob sklepu so zapeli še „angleško pesem“ (Englandlied) in obe narodni himni. Okrajni šolski svetnik Praseh se je toplo zahvalil voditelju nemškega jezikovnega tečaja dipl. K. Mosteckyju in sploh učiteljstvu za lepo prireditve.

Assling. Obnova prometa. Na svojem brezglavem umiku so — kakor znano — jugoslovanske čete pognale v zrak prav vse mostove in močno poškodovale bohinjski in karavanški predor. Medtem, ko je železniški promet skozi bohinjski predor že nekaj časa obnovljen, so začeli na progi Assling — Rosenbach vlaki redno voziti šele v ponedeljek (18. t. m.).

Neumarkt. Smrt. Tu je pred kratkim umrl v visoki starosti 86 let Franc Meršol. Bil je eden najstarejših Tržičanov. Zdj počiva na domačem pokopališču.

Neumarkt. Smrti je srečno ušla 13 letna deklica, učenka tukajšnje glavne (meščanske) šole. Kakor mnoge druge je privabila lepa, vroča nedelja tudi njo v kopalnišče blizu vasi Kreuz. Skoraj bi bila utonila, samo prisebnosti neke nemške učiteljice in nekaterih drugih kopalcev se ima zahvaliti, da je ostala pri življenju. Oživljajoči poskusi takoj prihitelega zdravnika so se po enournem trudu vendarle posrečili.

Obertuchein (Zg. Tuhinj). Nemški film priljubljen. Dne 15. avgusta se je zopet enkrat prikazal pri nas težko pričakovani filmski voz. Predvajali so film „Der Edelweiskönig“ (kralj planik) in tedenski pregled z vzhodne fronte. Posebno tedenski pregled je prevzel gledalce.

Sairach. (Ziri). Znano je splošno, da so žirovski čevljarski izdelki zlasti kvaliteto na visoki stopnji in je čevljarska obrt pri nas močno razvita.

Največja gora Velike Nemčije. Naša slika nam kaže kralja nemških gora, 3798 m visokega Grossglocknerja (Veliki Klek), kateri je ponos koroške pokrajine.

Tudi zasedbena oblast se trudi po svojih močeh, da se čevljarska industrija v našem kraju poži, da se dela v čim večjem obsegu. S tem, da oblast preskrbi potrebno blago in kupca našim proizvodom, je poslovanje v mnogočem olajšano. — Dolgoletna borba delavstva v čevljarski industriji po delu primerno višjih plačah je postala nepotrebna. Plače so enotno in ugodno urejene ter je delavstvo z njimi zadovoljno ker nudi toliko, kolikor je potrebno da človek dostojno živi.

V kolikor ni delavstvo zaposleno pri čevljarski industriji in poljedelstvu, zasluži pri gradnji treh večjih mostov, tako da o kakšni brezposelnosti sploh ni več govora.

Večina delavstva iz čevljarske industrije pridno obiskuje večerne tečaje nemškega jezika in ima močno voljo sodelovati pri izgraditvi nove države ter slediti svojemu vodji Adolfu Hitlerju.

Komenda b. Stein. Umrl je g. Andr. Mejač, posestnik in veletrgovec, v 76. letu starosti po daljšem bolehanju. Svojo trgovino je vodil z veliko sposobnostjo in podjetnostjo, uveljavljal se je pa tudi v političnem življenju ter je bil daljšo dobo deželni poslanec za kamniški okraj. V torek, 19. t. m. so položili pokojnika v Komendi k večnemu počitku.

St. Georgen (Senčur). Opekline po elektriki. Pri električnem vodu se je odtrgala žica ter padla na cesto. Stiri letni Gabriel Zmrzlar se je hotel igrati z žico, pri dotiku pa je zadobil močne opekline po vratu in rokah.

Krainburg. Neznana samomorilka. 6. avgusta 1941 zvečer so našli na progi med St. Vidom in Mednom neznano žensko truplo, ki jo je povozil vlak.

Povožena je bila okoli 25 let stara, približno 156 cm velika, vitka, ima temno črne lase, (kodrane lase), izzirane črne obrvi, oči so sivomodre, v spodnji čeljusti ima zadaj desno zlat mostiček, roke brez žuljev in negovane.

Na sebi je imela rdečo volneno obleko, roza spodnjo obleko, istotak modre in črne polčevlje iz semiš usnja.

Prebivalstvo se naproša, da pomaga pri identifikaciji mrtve. Kdor kaj ve o samomorilki, naj to javi najbližji policijski ali žandarmerijski postaji.

6 smrtnih obsodb

Veldes, 22. avgusta. Od načelnika civilne uprave za zasedeno ozemlje Koroške in Kranjske postavljeno izredno sodišče je dne 19. avgusta 1941 radi priprave komunističnih sabotažnih dejanj, prepovedane posesti orožja in razširjanja komunističnih letakov obsodilo na smrt 28 letnega pomožnega delavca Frana Stern-a iz Pfarrdorfa pri Unterdrauburgu, 29 letnega urarja Henrika Sagernika iz Pfarrdorfa pri Unterdrauburgu, 26 letnega strojnika Jurija Messner-ja iz Aichdorfa, 34 letnega Rafaela Paulin-a iz Homberga pri Prevaljah, 35 letnega Mihaela Spacapan-a iz Poleina pri Prevaljah in 22 letnega pomožnega delavca Antona Jeritsch-a iz Homberga pri Pravaljah. Sodba se je takoj izvršila.

Dr. F. J. Lukas:

Ausschnelden! Aufheben! — Izkrežitel Shranitel!

Nemščina metodično in praktično Deutsch methodisch und praktisch

5. LEKOJA.

Lösung der Aufgabe:

1. Diese Löffel sind aus Silber. Diese Maler sind bekannt. Meine Onkel sind Apotheker. Jene Schaffer sind sehr höflich. Manche Schneider sind sehr teuer. Alle Teller sind rund. Diese Esel sind dumm. Wir sind Raucher. Seid Ihr Nichtraucher? Die Schalter sind noch geschlossen. Hier sind Tische. Die Tische sind aus Holz. Diese Teppiche sind teuer.

2. In Afrika. In Amerika. Juden und Kommunisten sind Volksschädlinge. Die Löwen sind stolz. Die Bären sind stark. Der Bär ist ein Tier. Der Elefant ist auch ein Tier. Der Spatz ist ein Vogel. Alle Menschen sind sterblich. Meine Schuhe sind aus Leder. Die Tage sind jetzt schön und lang. Ich bin verheiratet (ledig).

3. Rokavice so iz usnja. Židje so naši sovražniki, oni so narodni škodljivci, ravno tako kot komunisti. Boljševiki so nekulturni. Kaj je to? To je pes. Pes je žival. Kje so preproge? Tu so. Kje so njegovi čevlji? Tam so. Kje so njena pisma? Tu. Kje je mnogo židov? V Ameriki.

Tvorba množine ženskih samostalnikov.

1. Enozložni ženski samostalniki tvorijo množino na -e:

Die Bank — die Bänke
die Stadt — die Städte
die Wand — die Wände.

2. Večina dvo- ali večzložnih ženskih samostalnikov tvori množino na -n ali -en:

Die Aufgabe — die Aufgaben
die Arbeit — die Arbeiten.

Pazi!

Die Lehrerin — die Lehrerinnen
die Freundin — die Freundinnen
die Arbeiterin — die Arbeiterinnen.

Pomni sledeče pravilo: 1. in 4. sklon ženskih in srednjih samostalnikov v ednini in 1. in 4. sklon vseh samostalnikov v množini so enaki.

Übungssätze: Die Kühe sind sehr nützlich. Dieser Bauer hat 10 Kühe. Die Mäuse sind schädlich. Die Nächte sind jetzt kurz. Nüsse sind hart. Diese Wände sind weiß, jene Wände sind blau. Diese Würste sind frisch. Was für Beeren sind das? Das sind Schwarzbeeren. Wie sind sie? Sie sind süß und schmackhaft. Wie sind die Bienen? Die Bienen sind fleißig. Wie sind die Fliegen? Die Fliegen sind lästig. Was sind die Kirschen? Die Kirschen sind Früchte. Wie sind sie? Sie sind rot oder gelb. Wie sind sie noch? Sie sind rund und süß. Manche Früchte sind süß wie Zucker. Was ist Klagenfurt? Klagenfurt ist eine Stadt. Was für eine Stadt? Es ist die Gauhauptstadt von Kärnten. Was ist Kärnten? Kärnten ist ein Gau. Ist Südkärnten auch ein Gau? Nein, Südkärnten ist kein Gau. Haben Sie heute Zeit? Nur 5 Minuten. Haben Sie Kirschen? Nein, leider heute haben wir keine Kirschen, vielleicht morgen.

3. Nekateri ženski enozložniki (prvotno so bili dvozložniki) tvorijo množino na -en:

Die Frau — die Frauen.

Ebenso: Die Last, die Pflicht, die Schlacht, die Schuld, die Tat, die Tür, die Uhr, die Zeit, die Zahl.

Preštavi: Diese Lasten sind zu schwer. Jeder hat seine Aufgaben und seine Pflichten. Dieser Mann hat Schulden. Die Schlachten in Rußland sind für die Bolschewiken vernichtend. Warum sind alle Türen und Fenster offen? Weil es sehr warm ist. Woraus sind diese Uhren? Eine ist aus Gold, eine aus Silber und eine aus Nickel. Was ist 4? 4 ist eine Zahl. Was ist 3, 4 und 5? 3, 4 und 5 sind Zahlen. Die Woche hat sieben Tage: Montag, Dienstag, Mittwoch, Donnerstag, Freitag, Samstag und Sonntag. Was für ein Tag ist heute? Heute ist Samstag. Das Jahr hat 4 Jahreszeiten: Frühling, Sommer, Herbst und Winter.

Zahlen.

13 dreizehn	40 vierzig
14 vierzehn	50 fünfzig
15 fünfzehn	60 sechzig
16 sechzehn	70 siebzig
17 siebzehn	80 achtzig
18 achtzehn	90 neunzig
19 neunzehn	100 hundert
20 zwanzig	200 zweihundert
21 einundzwanzig	300 dreihundert
22 zweiundzwanzig	1000 tausend
u. s. w.	2000 zweitausend
30 dreißig	10.000 zehntausend
	1.000.000 eine Million

Pomen znakov v osnovnih računih:

(+) und (in);
(-) = weniger (manj);
(. ×) = mal (krat);
(:) = durch (skozi)

also: $3 + 3 = 6$
(drei und drei ist sechs)
 $7 - 2 = 5$
(sieben weniger zwei ist fünf)
 $3 \cdot 8 = 24$ $3 \times 8 = 24$
(drei mal acht ist vierundzwanzig)
 $21 : 7 =$
(einundzwanzig durch sieben ist drei)

Vaje s števil. Citaj glasno: Berlin hat 4.332.242 Einwohner, Dresden 625.174, Frankfurt 546.649, Hamburg 1.682.220, Köln 768.427, Leipzig 701.606, München 828.235, Nürnberg 430.851, Stuttgart 459.538, Wien 1.918.462.

Wieviel Monate hat ein Jahr? Ein Jahr hat 12 Monate: Jänner, Februar, März, April, Mai, Juni, Juli, August, September, Oktober, November, Dezember.

Wieviel Stunden hat ein Tag? Ein Tag hat 24 Stunden. Eine Stunde hat 60 Minuten, eine Minute hat 60 Sekunden.

Aufgabe.

1. Odgovori na naslednja vprašanja: 1. Wieviel Monate hat ein Jahr? 2. Wieviel Tage hat ein Monat? 3. Welcher Monat hat 28 Tage? 4. Wieviel Wochen hat ein Jahr? 5. Ein Monat? 6. Wieviel Tage hat eine Woche? 7. Wieviel Stunden hat ein Tag? 8. Wieviel Minuten hat eine Stunde? 9. Wieviel Sekunden hat eine Minute? 10. Wieviel Tage hat ein Jahr? 11. Wieviel Füße hat ein Hund? 12. Wieviel Füße hat ein Vogel? 13. Wieviel Füße hat ein Käfer? 14. Wieviel Liter hat ein Hektoliter? 15. Wieviel Meter hat ein Kilometer? 16. Wieviel Pfennige hat eine Mark? 17. Wie ist die Nuß? 18. Was ist die Nuß? 19. Was sind Nüsse? 20. Wieviel Wände hat ein Zimmer?

2. Piši naslednja števila s črkami: 7, 12, 34, 58, 97, 100, 102, 115, 421, 571, 839, 1.000, 1.654, 5.968, 24.697, 88.888, 105.957, 999.999, 1.000.000, 5.968.327.

3. Postavi v ednino: 1. Die Bänke sind lang. 2. Sie sind aus Holz. 3. Die Kühe sind nützlich. 4. Die Nächte sind oft kalt. 5. Die Nüsse sind hart. 6. Diese Wände sind weiß, jene sind gelb. 7. Die Eichen sind Bäume. 8. Die Straßen sind breit, sie sind auch rein. 9. Meine Freundinnen sind aufrichtig. 10. Diese Übungen sind nicht schwer. 11. Hier sind die Wohnungen zu teuer. 12. Die Juden sind Volksschädlinge.

Wörter.

April (m) — april
Arbeit (w) — delo
Arbeiter (m) — delavec
Arbeiterin (w) — delavka
Aufgabe (w) — naloga
aufrichtig — odkrit
August (m) — avgust
Baum (m) — drevo
Beere (w) — jagoda
Biene (w) — čebela
Dientag (m) — torek
Donnerstag (m) — četrtek
Dezember (m) — december
Eiche (w) — hrast
Einwohner (m) — prebivalec
Februar (m) — februar
Fliege (m) — muha
Freitag (m) — petek
Freund (m) — prijatelj
Freundin (w) — prijateljica

Žaloigra „Čete Junakov“

250.000 židovskih vojakov se je hotelo bojevati

Istanbul, 22. avgusta. »Z razburjeno nepotrpežljivostjo so pričakovali Židje trenutek, v katerem bi se smeli podati na bojišče skupno s svojimi zavezniki,« je pisala 27. maja »Egyptien-Gazette«, ki izhaja v Kairu. Malo pozneje je razglasil londonski lažnjivi list »Jewish Standard«: Rečemo zaveznikom, da potrebujejo sedaj našo inteligenco, naše skušnje, naše sovražstvo in našo moč. Weitzmann, zloglasni predsednik cionističnega svetovnega odbora in voditelj izrealistične deželne zveze v Palestini, se je rotil, da je pripravljen ves judovski finančni svet Zedinjenih držav pomagati Angliji v sedanjem razporu proti osnim silam, ako se Anglija zaveže, da odstopi Židom vso Palestino, dele Sirije in Južni Libanon v svrhu ustanovitve židovske države. Z živahno reklamo so pospeševali v U.S.A. cioni-

sti v naslednjih mesecih postaviti čete Junakov, kakor so v svoji pohlevnosti imenovali zamišljeno judovsko četo. Najmanj 250.000 uniformiranih judov bi morali spraviti na noge, kakor je napovedal cionistični list »vojskovodja«.

Odsihmal je vse utihnilo okrog čete »Junakov«. — Na fronti ob Sredozemskem morju so ujeli približno 1000 židovskih vojakov. Tu gre za največji del aktivnega zbora, ki obstoji izključno iz judovskih emigrantov, kateri pa niso izgledali prav nič po vojaško, ampak so bili naprosto sestradani.

Ostali prostovoljci, nekaj tisoč močelnov, so zbrali v delavski kompaniji, — ker vse skup ni izgledalo po »zmagi« — seveda so Angleži že poprej tem vojakom zagotovili, da jih ne bodo uporabljali neposredno za fronto.

Iz Hrvatske

Pomemben preokret

Bivši pristaši Mačkove stranke so se pridružili ustaškemu gibanju

V dvorani hrvaškega sabora v Zagrebu se je vršila nedavno svečanost posebne važnosti za notranjo politiko hrvaške države. Ustaškemu gibanju se je namreč pridružilo 180 bivših poslancev in voditeljev razpuščene Mačkove hrvaške kmečke stranke. V prisotnosti poveljnika Pavelića je eden izmed teh poslancev podal v imenu svojih tovarišev vdanostno izjavo, nakar so prisegli Poveljniku s temile besedami:

»Prisegam pri Vsemogočem Bogu in pri vsem, kar mi je drago, da se bom ravnal po načelih, ki jih je določilo ustaško gibanje, da se bom pokoraval Poveljnikovim ukazom in da se bom zvesto držal vsake tajnosti, ki mi bo zaupana, ne da bi jo kdaj izdal. Prisegam, da bom branil v vrstah ustaškega gibanja osvojeno neodvisnost hrvaške države in narodno svobodo. Če se bom izneveril tej prisegi, se zavedam odgovornosti vsakega svojega dejanja in svoje dolžnosti, da me čaka smrtna kazen, ki jo določa pravilnik ustaškega gibanja. Naj mi Bog pomaga. Amen.«

V razgovoru z zastopnikom agencije Stefani je izrazil Pavelić prepričanje, da se bo ustaško gibanje še bolj ukoreninilo in da bodo sledili prvi skupini pristašev dr. Mačka še drugi, ko se bodo pokazali prvi večji rezultati sedanje vlade.

BELGRAD NI NIČESAR STORIL ZA HRVAŠKEGA DELAVCA

V Karlovcu so nedavno ob velikih slovesnostih položili temeljni kamen za novo delavsko hišo. Slovesnosti se je udeležilo nad 12.000 ljudi. Pri tej priliki je imel minister Lorković govor v katerem je najprej povdarjal, kako Belgrad ni ničesar storil, da bi rešil hrvaškega delavca iz bednega stanja, pač pa je zabil milijarde dinarjev v utrdbe, ki jih je potem razbila nemška vojska. Potem je minister nadaljeval: Danes ko sta slavna nemška in italijanska vojska na tem, da uničita Sovjetsko republiko, Hrvaška ne samo da pošilja svoje sinove na bojišče, marveč istočasno tudi dela. Ves svet vidi, da se mu bliža nova doba socialne pravičnosti. Na strani Hitlerjeve Nemčije in Mussolinijeve Italije stoji danes Pavelićeva Hrvaška, v kateri mora imeti delavec enake pravice kakor vsak drug državljan.

TURISTIČNI PROMET Z NEMCIJO

Pogajanja zadnjih dni so dovedla do sporazuma, ki določa, da lahko vsak potnik iz Nemčije potroši na Hrvatskem znesek 400 RM. Hrvatski potnik, ki potuje v Nemčijo, pa sme potrošiti 500 RM. Za turistični promet je zaenkrat rezerviranih 300.000 RM. Sporazum ima namen olajšati potovanja trgovskega značaja in vsebuje podrobne določbe glede izdaje in izkoriščenja turističnih čekov.

Frucht (w) — sad
Frühling (m) — pomlad
Fuß (m) — noga
Gau (m) — pokrajina
Gauhauptstadt (w) — pokrajinsko glavno mesto
hart — trd
Hektoliter (m) — hektoliter
Herbst (m) — jesen
Jahreszeit (w) — letni čas
Jänner (m) — januar
Juli (m) — julij
Juni (m) — junij
Käfer (m) — hrošč
Kilometer (m) — kilometer
Kirsche (w) — češnja
Kuh (w) — krava
Last (w) — tovor
lästig — nadležen
Liter (m) — liter
März (m) — marec
Mai (m) — maj
Mark (w) — marka
Maus (m) — miš
Meter (m) — meter
Minute (w) — minuta
Mittwoch (m) — sreda
Montag (m) — ponedeljek
morgen — jutri
November (m) — november

nützlich — koristen
Nuß (w) — oreh
oft — večkrat, pogosto
Oktober (m) — oktober
Pfennig (m) — pfenig
Pflicht (w) — dolžnost
Rußland (s) — Rusija
Samstag (m) — sobota
schädlich — škodljiv
Schlacht (w) — bitka
schmackhaft — okusno
Schwarzbeere (w) — borovnica
Schuld (w) — krivda
Sekunde (w) — sekunda
September (m) — september
Stunde (w) — ura
Sonntag (m) — nedelja
süß — sladko
Tat (w) — dejanje
Übung (w) — vaja
vernichtend — uničljiv
vielleicht — mogoče
Wand (w) — stena
wieder — zopet
wie lange? — kako dolgo
wieviel? — koliko
Wohnung (w) — stanovanje
Wurst (w) — klobasa
Zahl (w) — število
Zeit (w) — čas

K temu pripominjamo...

Najnovejša iznajdba severno-ameriške vojske so „tablete pogumnosti“. Zavžiti se morajo tik pred začetkom boja; vsebujejo snovi za oživljanje „drznosti“ plutokratskih vojakov. Za poizkus tega pomnoženega poguma so poslali v letalih severno-ameriške vojaške iz Daytona v Novo Meksiko; pustili so jih tam v puščavi popolnoma same s svojimi „tabletami pogumnosti“. Varno čuvana „vojna skrivnost“ pa je sestava teh tablet. So-li „tablete poguma“ v stanju, da preprečijo Andalsnes, Dünkirchen ali Kreto?

Na Angleškem so obnovili pravila glede oficirskih strežajev. Moških, pravijo, je zelo škoda, da bi opravljali službo strežajev, ker imajo važnejša opravila. Oficirjem je pa le treba uslužbencev in je toraj popolnoma umevno, da jim dajo na razpolago žensko postrežbo. Morale bodo likati hlače častnikov, snažiti čevlje in kar je sličnega... Da, da... in kar je sličnega.

VELIK PROGRAM ZA ZGRADBO CEST NA HRVASKEM

Agram. V poteku je program začetka gradbe cest vzhodno-zahodne osi Agram—Semlin. Poglavniki dr. Ante Pavelić je dal na razpolago potrebne vsote. Stroški za to progo bodo znašali 4 milijarde kun.

Stanovanjska kultura v „sovjetskem paradizu“

Zamazane stene, ki imajo za edin okras sovjetske propagandne plakate, ki se tu zdijo kot ironija, — tako izgleda v delavski hiši v sovjetski Rusiji. Umazani otroci na njihovih ležiščih pokriti z roji muh.

DOBRA TOBAČNA LETINA

Tobačna letina v Hercegovini je bila letos povsod zelo zadovoljiva. Tobak je prvovrsten in je obrodil zelo bogato. Tudi hercegovinska sadna letina je odlična.

MOLITI SO MORALI K STALINU

Stokholm, 22. avgusta. Iz Baltika se je vrnil švedski obratni vodja estlandske lesne indsutrije v Järvikandy-u in poroča v »Afton Bladet« sledeči dogodek, ki se je pripetil v sovjetskem otroškem vrtcu:

»Otročičem so rekli, naj zatisnejo oči in prosijo Boga, da jim podari sladkarije in čokolado. Ko so nato odprli oči, so videli, da Bog ni uslišal njih molitev. Nato so malčki morali na isti način obrniti svojo molitvico na Stalina. Seveda — sedaj je pač našel vsak otrok škrnicelj poln sladkarij!«

ZA POVZDIGO KONJEREJE

Da bi se na Spodnjem Koroškem (Gorenjskem) gojila najbolj odgovarjajoča vrsta konj, se je vršil po vseh krajih pregled in izbor kobil. Odziv prebivalstva je bil povsod velik. Vsega skupaj je bilo pripeljanih na pregled 726 kobil, izmed katerih so izbrali 120 kobil. Od teh jih je dobilo 27 posebno knjigo in rodovnik.

NE VEC TOLIKO SLIVOVKE

Belgrad. Srbsko poljedelsko ministrstvo je izdalo razglas kmetom, naj ne uporabljajo sliv za izdelavo slivovke, temveč za marmelado in naj jih sušijo.

Gummistempel
Siegelmarken - Emailschilder
liefert rasch und sauber
THEODOR RABITSCH, St. Veit a. d. Save

„Elita“ - Schuhe
Handarbeit in Sport-, Berg- u. Strassenschuhen. Stiefelerzeugung!
BITENZ JOSEF
Schuhmacherei
KRAINBURG

Hvala Arthur
GALANTERIE
UND MODE
Stein
Adolf-Hitler-Pl. 30

JUSTI ROZMANN
Photo- und
Parfumerie-Handlung
ASSLING,
Adolf-Hitlerstrasse 14

Maria Arhar
GEMISCHTWAREN-
HANDLUNG
St. Veit a/Save

Galanterija - modno blago
perila
IVAN SAVNIK
KRAINBURG

Kleider- und
Galanteriewarenhandlung
JOS. KOSCHIER
ASSLING

AUTOLACKIER-
WERKSTÄTTE
Franz Peršin
ST. VEIT a. d. Save

V. BOGATAJ
HUTMACHEREI
RADMARSSCHUHE

DAMEN- UND
HERREN-MODE
LEDERTASCHEN
JOHANN WENDLING
KRAINBURG

Keramische Industrie
KOSMAC
FRANZ
SPEZIALOFEN
ERZEUGUNG
MANNSBURG

Kleider zum färben und reinigen übernimmt
JOSEF KOLIASCH & SÖHNE
Dampffärberei und Reinigungsanstalt
KRAINBURG - FELSENDORF

Alois Brinowetz
GALANTERIE MODE
KRAINBURG

Spezerei und Koloniale
GROSSVERTEILUNG
S. J. ROSMANN
ST. VEIT a. d. SAVE

Eisenglesserei
Glocke
St. Veit a./Save
liefert rasch
u. sauber

PAULA GOLOB
Manufaktur-
u. Galanterie-
handlung
KRAINBURG

BAUGLASEREI
Anton Turnschek
Wtw.
Glas, Porzellan, Spiegel
und Bilder
mit Einrahmungen
FARBEN - LACKE - PINSEL
ASSLING
ADOLF-HITLERSTRASSE 15a

Roh-Weiss- und
Buntweberei
Färberei, Bleiche,
Ranherei, Appretur
Erzeugnisse: Kantasse,
Hemdenstoffe, Flanelle,
Futterware, Barchente,
Flanell-Leintücher
TEXTILFABRIK
FRANZ SIRC, Krainburg - Straschische

FRANZ CROBATH
MANUFATURWARENHANDLUNG
KRAINBURG

Dotrpel je naš dobri oče, stric in svak gospod

IVAN GOGALAupokojeni orožniški stražmojster in bivši
vodja policijske straže v Kranju.

v 84 letu svoje starosti.

Pogreb dragega pokojnika je bil v sredo 20. t. m. na farno
pokopališče v Kranju.

Krainburg 23. avgusta 1941.

Žalujoče rodbine:

Gogala, Rant, Pečnik.

JOSIP KOLJAŠ
IN SINOVA

Parna barvarna in kemična čistilnica

Obleke za barvanje
in čiščenje sprejema

Krainburg-Felsendorf

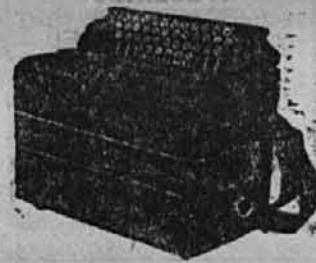
POLLAK GEORG

MÖBEL- UND BAUTISCHLEREI

KRAINBURG

Auf Wunsch
fachgemässe
Beratungen.
Kostenvoran-
schläge.**Einstellung von Schlosserlehrlingen
bei der Deutschen Reichsbahn**Am 1. Oktober 1941 werden beim Eisenbahn-
Ausbesserungswerk Marburg (Drau) Lehrlinge
zur Erlernung des Schlosserhandwerkes einge-
stellt.Ausnahmsbedingungen: Abgeschlos-
sene Volksschulbildung, Alter von mindestens 14
aber nicht über 17 Jahre, arische Abstammung,
Unbescholtenheit, körperliche Tauglichkeit und
mindestens eineinhalbjährige Mitgliedschaft bei
der HJ.Bewerber aus den befreiten Gebieten der Un-
tersteiermark, Kärntens und Krains müssen der
deutschen Sprache mindestens im Wort kundig
sein und die Mitgliedschaft beim Steirischen
Heimabund oder beim Kärntner Volksbund ange-
meldet haben.Die Bewerbungsgesuche sind bis 31. August
1941 bei dem für den Wohnort des Bewerbers zu-
ständigen Arbeitsamt einzubringen.

Nähere Auskünfte erteilt

das Eisenbahn-Ausbesserungswerk
Marburg (Drau)**Herrenhüte****JOHANN JANZ****Moški klobuki****JOHANN JANZ**Sprejemajo se klobuki
v popravilo.**KRAINBURG**IZDELOVANJE
HARMONIK**Jos. Fleiss**
ST. VEIT a. Sava (Poljano ležbe)**Dipl. Ing. ADOLF RAUBAL****UNTERNEHMUNG
f. BAUMEISTER
u. INGENIEURARBEITEN**

Baustellen:

Neumarkt, Krainburg, Laak

MANUFAKTUR - GALANTERIE
VINKO SAVNIK
RADMANNSDORF
ASSLING • VELDESIzdelovanje oblek ter
uniform, usjenih suk-
njičev, hlač in vintjack
ter vse vrste kap.Erzeugung von Stoff-
and Lederanzügen, Uni-
formen, Windjacken und
allen Sorten Kappen.Schneidermeister und Kappenmacher
ANTON SCHORN
KRAINBURG**ROSSHAARSPINNEREI „KNIFITZ“**

Inhaber

C. SCHIFFRER
Straschische — Krainburg

Gegründet 1829 — Telef. Nr. 2. Straschische

Izdelovanje higiensko očiščene in sterilizi-
rane na pari 1150 C spredene žime.**STRASCHISCHE 152****S. N. Kozeli**

Manufaktur, Galanterie u. Lebensmittel

Laak, Südkärnten

VOLKSBANK KRAINBURGe. G. m. b. H.
KRAINBURG

neben Hotel „Alte Post“

Erledigung sämtlicher Bankgeschäfte

Führung von laufenden Konten

Überweisungsverkehr

Annahme von Spareinlagen

Manufaktura**MATIJA KOGL** KRAINBURG**Ladislaus & M. Schusterschitz**

Strickerei

Strumpfwirker

Lees bei Veldes

TITAN A. G.
Stein-Südkärnten

erzeugt:

Baubeschläge, Küchen-
gerätschaften, Fittings,
Waagen, Temper- und
Graugussartikeln nach
Modellen oder Zeichnun-
gen.**Mali oglasi****Preklic**Podpisana Antonija Roz-
man, posestnica, Srednje
Bitnje 24 in Porenta Janez,
Žabnica 39 preklicujeva in
obžalujeva s tem vse one
besede, katere sva govorila
o Antonija Košir, posestni-
kovi hčeri v Sutni 33, kot
neresnične in neosnovane
ter se ji zahvaljujeva, da je
odstopila od tožbe proti
nama.Antonija Rozman l. r.
Janez Porenta l. r.**Tovarniške****zaloge****sprejme**eventuelno proti proviziji
dobro vpeljan trgovec in
zastopnik s 16-letno samo-
stojno prakso raznih tovarn
in s prvovrstnimi pisme-
nimi referencami. — Večje
suho skladišče v centru na
razpolago. — Pismene po-
nude na poštni predal 10,
Krainburg.**Praktikantinja**se sprejme v drogerijo. Pi-
smene ponude s sliko na
redakcijo lista. Znamko za
odgovor priložiti.**Kuharica**se sprejme za takoj. Naslov
v redakciji lista.